

Summary

The key research object of the article is topical. It is important to adopt an obligatory international regime for the utilization of the important natural resource – ground water. The author has analyzed the work of the International Law Commission in the sphere of international watercourses and transboundary aquifers in a view to evaluate the effectiveness of the regime suggested for the ground water. Moreover, the author presents an alternative form to embody the regime for this resource.

Key words: transboundary aquifer, ground water, International Law Commission, Draft articles, the 1997 UN Convention on the Non-Navigational Uses of International Watercourses.

Отримано 23.12.2010

А. В. БУКВИЧ

Анна Володимирівна Буквич, аспірант Інституту міжнародних відносин КНУ імені Тараса Шевченка

**ПРЕДМЕТ РЕГУЛЮВАННЯ ГААЗЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ ПРО ПРАВО,
ЩО ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ ДО ЦІННИХ ПАПЕРІВ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У ПОСЕРЕДНИКА**

Актуальність даного дослідження полягає в аналізі одного з найбільш дискусійних питань Гаазької Конвенції про право, що застосовується до певних прав на цінні папери, які перебувають у володінні посередника (далі – Конвенція). Як зазначено нижче, сьогодні триває дискусія з даного питання, оскільки різні науковці та практики по-різному тлумачать норми, які закладені в предмет Конвенції. Для того, щоб дотриматися принципу інтернаціональності та уніфікованого застосування Конвенції, необхідно визначити саме значення, яке було закладено розробниками у норми предмета Конвенції.

Новизна даного дослідження полягає в тому, що незважаючи на актуальність даного питання лише незначна кількість науковців приділяла увагу тлумаченню предмета Конвенції. Сьогодні існує кілька розробок і статей, які стосуються колізійних норм, висвітлених в Конвенції, проте тлумачення предмета Конвенції, як правило, залишається поза увагою вчених. Саме з цієї причини дане питання є не розробленим у сучасній науці міжнародного права, у частині, що стосується регулювання обігу цінних паперів.

Протягом останніх десятиліть відбулися суттєві докорінні зміни у способах існування та передачі прав на цінні папери. Обіг цінних паперів дедалі частіше опосередковується вчиненням спеціальних записів на рахунках у цінних паперах, а не шляхом передачі сертифікатів цінних паперів. Водночас з активним розвитком комерційної діяльності, збільшенням кількості угод з цінними паперами виникли нові способи зберігання цінних паперів. Досить звичайною стала ситуація, коли випуск акцій відбувається в одній країні, зберігач перебуває в другій, а власник цінних паперів у третій країні. Так, з'явилась система зберігання цінних паперів через посередника, за якою цінні папери існують в бездокументарній формі і являють собою актив, який зберігається, передається та застається через рахунок у цінних паперах, відкритий у посередника. Такі цінні папери у бездокументарній формі зараховуються на рахунок у цінних паперах, відкритий у посередника, а будь-які зміни у праві власності на цінні папери відображаються за допомогою запису на рахунок у цінних паперах про відповідну зміну. Перелік питань, до яких застосовується право, визначене в Конвенції, міститься в ст. 2 Конвенції. Конвенція застосовується лише до цінних паперів, які перебувають у посередника, та є документом, який містить виключно колізійні норми та жодним чином не визначає матеріальне право, яким регулюються цінні папери, які перебувають у посередника. Конвенція не застосовується до прав та обов'язків особи, яка є власником цінних паперів, до емітента або утримувача цінних паперів, або у разі якщо цінні папери не зараховані на рахунок у цінних паперах.

На початку процесу розробки проекту Конвенції точилася дискусія з приводу обсягу прав на цінні папери, які має бути включено до предмета регулювання Конвенції. У результаті тривалого та жвавого обговорення до сфери регулювання Конвенції були включені права, які виникають з права власності на цінні папери та з зарахування цінних паперів на рахунок у цінних паперах. Інші ж права, які не включені до предмета регулювання Конвенції, але є їх похідними або такими, які виникають з правовідносин між сторонами угоди та посередником, залишилися дискусійним питанням, але прямо в Конвенції не визначені. Як правило, такі права випливають з контракту між власником рахунку та посередником.

Дотепер серед науковців не існує єдиної думки щодо обсягу прав, які містяться в Конвенції¹. Вони наголошують на тому, що, враховуючи важливе значення статті, вона містить лише загальні визначення, які можуть бути застосовані до широкого кола питань. У результаті можуть виникнути суперечки та спірні питання з приводу застосування Конвенції. Таким чином, норми, які є предметом Конвенції, слід змінити, надати детальнішу характеристику та визначити сферу їх застосування. Проте, прихильники такого визначення предмета регулювання говорять, що перелік є вичерпним та містить саме ті положення, які мають лише

практичне значення. Загалом, необхідно зазначити, що даний перелік є дійсно вичерпним, тобто до питань, які не визначені в ст. 2, Конвенція не застосовується. Важливо зазначити, що відповідно до загального правила застосування Конвенції, у разі виникнення кількох спірних питань у рамках предмета регулювання Конвенції, до таких питань не можна застосовувати різні колізійні норми, якщо такі питання виникають щодо одного виду активів, які зберігаються на одному рахунку в цінних паперах².

Ще одна з ознак Конвенції полягає в тому, що Конвенція містить лише перелік колізійних норм і не містить норм матеріального права. Наприклад, Конвенцією не врегульовані такі питання, як: права та обов'язки інвестора, вимоги щодо набуття прав власності на цінні папери, не роз'яснюється порядок укладання трансакцій за участю одного або кількох посередників, не досліджуються зв'язки між посередниками та їх правовий статус.

Щодо самого переліку питань варто зазначити, що науковці виділяють дві групи прав, які виникають при розпорядженні акціями, які перебувають у посередника. Такі групи питань суттєво відрізняються одна від одної. Отже, до першої групи належать ті права (незалежно від їх виду), які відносяться безпосередньо до цінних паперів та виникають з зарахування цінних паперів на рахунок у цінних паперах, із застави цінних паперів або переходу права власності на цінні папери; до другої групи належать ті права, які не є наслідком дій, передбачених ст.2 Конвенції, що виникають з договірних відносин між власником рахунка та його посередником, або стороною, яка розпоряджається такими цінними паперами. Варто зауважити, що відповідно до офіційного тлумачення друга група питань не входить до предмета регулювання Конвенції³.

Отже, Конвенцією встановлено правила визначення права щодо таких питань у рамках тієї чи іншої стадії обігу цінних паперів:

– юридична природа та наслідки прав, які виникають у посередника та третіх сторін після зарахування цінних паперів на рахунок у цінних паперах.

Різні правові системи по-різному визначають права власника рахунка на цінні папери, які були переведені на рахунок у цінних паперах відповідного посередника. В державах різних правових систем існують різні види зберігання цінних паперів. Так, зберігання цінних паперів фінансовою установою може відбуватися на різних умовах погоджених сторонами або навпаки законодавство держав регулює дане питання шляхом запровадження імперативних норм, якими визначаються умови зберігання цінних паперів. Отже, в різних державах розуміння поняття зберігання різне. Саме тому, важливо зазначити, що правила застосування колізійних норм до даного питання застосовуються незалежно від того, яким чином відбувається зберігання цінних паперів. Наприклад, інвестор А є власником зареєстрованих цінних паперів та має сертифікати цінних паперів. Інвестор А продає цінні папери стороні Б, яка стає власником цінних паперів та реєструє їх на своє ім'я. В даному випадку норми Конвенції щодо визначення юридичної природи прав власності на цінні папери та наслідків переходу права власності не застосовуються, оскільки цінні папери не були зараховані на рахунок у цінних паперах та сторони діяли без участі посередника. Іншою ситуацією, яка ґрунтується на попередньому прикладі може стати така: інвестор А так само продає цінні папери стороні Б, але при продажу інвестор А перераховує цінні папери на рахунок у цінних паперах відкритий у посередника на ім'я сторони Б. У свою чергу сторона Б надає розпорядження посереднику зарахувати цінні папери на рахунок сторони В у вигляді застави. Але внаслідок технічної помилки такі цінні папери не були переведені вчасно на рахунок посередника сторони В. У даному випадку Конвенція застосовується. Так, Конвенцією визначається перехід права власності на цінні папери, правовий статус таких цінних паперів, які перебувають у володінні посередника, а також наслідки застави таких цінних паперів. Відповідно до Конвенції, як тільки цінні папери були переведені на рахунок сторони Б, Конвенція застосовується для визначення юридичної природи прав усіх сторін, включаючи сторони А і В;

– юридична природа та наслідки розпорядження цінними паперами на рахунку в цінних паперах посередника.

Визначення поняття «розпорядження» надається в статті першій Конвенції. Відповідно до Конвенції «розпорядження» – це передача прав на цінні папери будь-яким засобом (безпосередньо або через забезпечення наступної передачі) та будь-яка передача активів. Врегулювання даного питання шляхом уніфікації дає змогу сторонам чітко визначити право, яке застосовуватиметься, та бути впевненим, що суддя країни суду не буде тлумачити відповідну норму за іншим правом. Уніфіковане тлумачення таких норм особливо важливе при укладенні договорів купівлі-продажу та договорів продажу з метою наступної купівлі. Наприклад, при укладенні угод продажу з наступною купівлею (РЕПО) сторони мають ризик, що така угода буде кваліфікована судом, як договір застави, оскільки (1) сторони мають намір вступити в договір застави незалежно від форми основної угоди; (2) правова природа самої угоди – застава, незалежно від існуючого наміру сторін. Так, якщо сторони укладають договір РЕПО (або використовують інший механізм для передачі права власності через забезпечення гарантією), то всі судді країни-члена Конвенції зобов'язані застосовувати конвенційне право для визначення правової природи розпорядження цінними паперами⁴;

– вимоги щодо завершення передачі права власності на цінні папери, які перебувають у посередника.

Поняття «завершення переходу права власності» в ст. 1 Конвенції визначено як «завершення будь-якого кроку, необхідного для передачі права власності на цінні папери третім особам, які не є сторонами угоди між власником рахунка та посередником». Таким чином, Конвенція включає визначення права щодо таких вимог в предмет свого регулювання. Загалом, такі формальні вимоги можуть бути різними в різних державах. Зазвичай такими формальностями є механізми забезпечення третьої сторони від шахрайства сторін угоди, на-

дання незалежних доказів та підтвердження завершення угоди, визначення дати завершення трансакції («date certain»). Відповідні механізми також необхідні для розкриття інформації про трансакцію та надання такій трансакції публічного характеру, якщо договором не встановлено інше. Механізми убезпечення третьою стороною також включають розкриття інформації про трансакцію (механізм надання публічності);

– чи має особа, у якої є права на цінні папери, що перебувають у володінні посередника, пріоритетні права перед третіми особами.

У данному параграфі визначено, яка з двох або більше сторін, що мають конфлікт інтересів стосовно активів у цінних паперах, матиме переважне право на такі активи;

– обов'язки посередника, за наявності, перед іншою особою, аніж власник рахунка, яка має право або заявляє про певні права на відповідні цінні папери.

Конвенція визначає обов'язки посередника щодо врегулювання спорів при наявності кількох сторін, що претендують на цінні папери, що перебувають на рахунку посередника. Наприклад, Конвенція визначає (а) обов'язок посередника надати передавальне розпорядження від особи, яка має права на активи, що зберігаються на рахунку в цінних паперах; (б) чи несе посередник відповідальність за свої дії у разі якщо пріоритетне право на набуття активів у цінних паперах було визначено посередником неправильно, у разі якщо стане відомо, що інша особа, яка пред'являла вимоги, має пріоритетне право на такі активи; та (в) чи має право посередник на свій розсуд вирішувати питання пріоритетності сторін, які мають спірні інтереси на активи;

– вимоги щодо продажу активів у вигляді цінних паперів, які зберігаються у посередника.

Прикладом такої реалізації може стати така ситуація: застосовувач (особа, яка надає забезпечення) вже не може виконувати відповідні зобов'язання, а заставадавець має на меті продати предмет застави, який був йому наданий, заставаотримувачем. Гаазька Конвенція визначатиме право, за яким вирішуватиметься, чи має право заставадавець вчинити таким чином чи ні;

– у разі розміщення цінних паперів, які перебувають у посередника, право на дивіденди, дохід або інший розподіл активів, включаючи викуп, продаж або інші механізми переходу права власності.

Наприклад, якщо інвестор передав 1000 акцій на рахунок у цінних паперах, Гаазька Конвенція визначатиме, за яким правом регулюватимуться нарахування дивідендів на цінні папери, отримання прибутку, конвертація акцій в інші цінні папери та інші питання, що стосуються прав на цінні папери.

Відповідно до Конвенції колізійні норми, визначені в Конвенції, застосовуються до всіх вищеперелічених питань щодо розпорядження цінними паперами або прав на цінні папери, які перебувають у посередника, навіть у тому разі, якщо права, які виникають із зарахування цінних паперів на рахунок у цінних паперах, за винятком, якщо такі права є договірними за своєю природою. Важливо відмітити, що тексти англійською та французькою мовами мають деякі відмінності між собою і дещо різняться щодо даного питання. Так, англійський текст містить терміни «розпорядження» та «права на цінні папери», а текст французькою мовою містить лише термін «розпорядження». Відповідно до Конвенції обидва тексти французькою та англійською мовами мають однакову юридичну силу. Проте відповідно до тлумачення наданого Гаазькою Конвенцією у своєму пояснювальному звіті французький текст має бути приведений у відповідність до англійської версії з даного питання⁵.

Як вже зазначалось вище, Конвенція не застосовується до визначення права, що застосовується до таких питань:

а) права та обов'язки, які виникають із зарахування цінних паперів на рахунок у цінних паперах, у частині прав та обов'язків, що мають договірну природу або є особистими правами та обов'язками сторін;

б) договірні або інші особисті права та обов'язки сторін, які беруть участь у трансакції з продажу цінних паперів, які перебувають у посередника;

в) права та обов'язки емітента, реєстратора або трансфер-агента (агента з передачі цінних паперів), утримувача цінних паперів або будь-якої іншої особи.

Наприклад, як правило, Конвенція не застосовуватиметься до обов'язку посередника діяти добросовісно при зберіганні рахунку в цінних паперах, обов'язку посередника відображати етапи трансакції на власному рахунку у розумний проміжок часу, дотримання термінів надання повідомлень щодо трансакції для своєчасного її виконання. Конвенцією також не врегульовані питання щодо класу та типу акцій, які зараховуються на рахунок у цінних паперах, ціна на цінні папери, які є предметом трансакції, терміни оплати цінних паперів або неспроможність однієї зі сторін зробити платіж або передати акції. Відповідні питання визначаються не Гаазькою Конвенцією, а іншими нормами, які визначаються сторонами, або вже застосовуються судом у порядку розгляду спору⁶.

У ст. 3 визначено, що Конвенція застосовується до всіх випадків, які стосуються вибору права різних країн. Таке положення визначається як принцип «інтернаціональності». Даний принцип не визначено Конвенцією як умова укладення угоди, а сторони не мають оцінювати факти для того, щоб визначити застосування Конвенції. Натомість, визначення, що міститься в Конвенції, по-перше, є досить широким, по-друге, включає абсолютно всі випадки, коли між сторонами є вибір між правом різних країн. Це означає, що Конвенція застосовуватиметься у будь-якому випадку, коли немає явних фактів, що демонструють відсутність можливості вибору права (наявність вибору права сторонами, відсутність іноземного елемента, тощо).

Враховуючи вищезазначене, Конвенція застосовується до всіх трансакцій з цінними паперами, які перебувають у посередника, якщо в такій трансакції наявний іноземний елемент. Відповідно до офіційного тлу-

мачення Конвенції під іноземним елементом розуміється приналежність власника рахунка, посередника, будь-якої третьої сторони та/або емітента до права іноземної держави стосовно одна до одної. Наприклад, власник рахунка – фізична особа є резидентом Бразилії, відкриває рахунок у посередника, який також перебуває в Бразилії. Цінні папери були випущені за законодавством Бразилії. Договір про відкриття рахунку в цінних паперах містить положення, відповідно до якого відносини між сторонами регулюються правом США. Пізніше власник рахунку передає всі свої активи в цінних паперах в банк, який розташовано в США. У даному випадку Конвенція застосовується, оскільки цінні папери перебувають у посередника, а сама транзакція включає застосування законодавства кількох правових систем. Таким чином, виникає ситуація вибору права між кількома правовими системами. Принцип «інтернаціоналізації» можна застосувати до конкретного випадку.

Даний принцип також поширюватиметься на ситуації, коли емітенти цінних паперів перебувають у різних країнах, навіть якщо всі інші сторони перебувають в одній країні, а дії що транзакції здійснюються через офіс посередника розташований у країні сторін угоди. Тобто, в даному випадку виконано лише єдину умову принципу «інтернаціональності». Так, наприклад, власник рахунка, який створений за законодавством Норвегії, відкриває рахунок у цінних паперах у посередника, який так само створений за законодавством Норвегії. Емітентами цінних паперів виступали юридичні особи, які створені за законодавством Норвегії, Швеції та Фінляндії. Договір на обслуговування та зберігання цінних паперів має застереження щодо вибору права, яким регулюється договір. Таким правом є право Норвегії. На момент вступу договору в силу, всі дії щодо транзакції здійснювались через офіс посередника в Норвегії. Пізніше власник рахунку переводить всі цінні папери на рахунок банку Норвегії. У даному випадку Конвенція також застосовується, оскільки цінні папери перебувають у посередника та були випущені за законодавством декількох країн. Даний приклад демонструє, що Конвенція застосовується, навіть якщо найменший елемент транзакції відноситься до права кількох держав.

Враховуючи вищезазначене, можна виділити такі критерії можливості застосування Конвенції:

- а) цінні папери мають перебувати у посередника;
- б) елементами транзакції визначено щонайменше дві правові системи, які можуть бути застосовані в рамках транзакції; та
- в) в угоді не визначено, що окремі положення угоди можуть регулюватись законодавством різних правових систем.

У рамках застосування Конвенції не менш важливим є питання терміну, протягом якого застосовується Конвенція, тобто дія Конвенції в часі стосовно транзакції. Застосування Конвенції не обмежено конкретним проміжком часу, як-то судовий розгляд спірного питання, відкриття банківського рахунку та зарахування цінних паперів на рахунок у цінних паперах. Відповідно до офіційного тлумачення, наданого Гаазькою Конференцією, такий висновок можна зробити зі статті 3 Конвенції. Такого висновку можна дійти з буквального тлумачення статті: «Конвенція застосовується до всіх випадків, які стосуються вибору права між законодавствами різних країн». Ключовим словом у даному формулюванні є «всі випадки». Відповідно науковці зробили висновок, що «всі випадки» є досить широким поняттям і включає всі можливі ситуації застосування Конвенції, включаючи необмежений проміжок у часі.

Таким чином, ураховуючи все вищезазначене необхідно зробити висновок, що предмет регулювання Конвенції є важливим та актуальним питанням як науки так і практики міжнародного приватного права. Як зазначено вище, нині існує дискусія з приводу того, які питання мають бути віднесені до предмета Конвенції та наскільки точно і логічно відображенні питання в предметі регулювання Конвенції сьогодні. Проведене дослідження дає змогу відповісти на поставлені вище питання. Важливо правильно тлумачити ті норми, які визначені в Конвенції та які відносяться до її предмета. Варто чітко розрізняти права та обов'язки, які визначені в Конвенції, та ті права і обов'язки, що мають договірну природу, тобто до яких Конвенція не застосовується. Таким чином для послідовного та уніфікованого

¹ Roy Goode, Hideki Kanada, Karl Kreuzer, Christopher Bernasconi Haque Securities Convention, Explanatory Report, Hague Convention on Private International Law. – Hague, 2005.

² Richard J., and Evans M. «The European Union Directive on Settlement Finality in Payment and Securities Settlement Systems- is this the end of the story or it is just the beginning?» Journal of International Financial Management», 41.

³ Roy Goode, Hideki Kanada, Karl Kreuzer, Christopher Bernasconi Haque Securities Convention, Explanatory Report, Hague Convention on Private International Law. – Hague, 2005.

⁴ Issue 58-Haque Convention on the law applicable to certain rights in respect of securities held with an intermediary, Legal assessment of the arguments relating to the signing of the Hague Securities Convention-the need for, and benefits of, the Hague Securities Convention, November 2005.

⁵ Roy Goode, Hideki Kanada, Karl Kreuzer, Christopher Bernasconi Haque Securities Convention, Explanatory Report, Hague Convention on Private International Law. – Hague, 2005.

⁶ Materials of Seminar on the Current Developments in Monetary and Financial Law, Washington, D.C., October 23–27, 2006.

Резюме

Статтю присвячено головним питанням, які належать до предмета регулювання Конвенції, яка застосовується до певних

прав на цінні папери, що перебувають у володінні посередника (далі – Конвенція). У статті надано детальне пояснення кожного питанню з переліку предмету, який зазначено в Конвенції, та зроблено акцент на практичному застосуванні відповідних положень. Ціллю статті також є наведення різниці між правами, які випливають із зарахування цінних паперів на рахунок та тих прав, які випливають з договору, тобто мають договірну природу і відповідно не включені в предмет Конвенції.

Ключові слова: право, що застосовується; колізійні норми; предмет Конвенції; юридична природа; рахунок у цінних паперах; договірні права та обов'язки; зарахування цінних паперів; списання цінних паперів; посередник; права на цінні папери.

Резюме

Стаття посвячена головним вопросам, которые входят в предмет регулирования Конвенции, которая применяется к определенным правам на ценные бумаги, которые находятся во владении посредника (далее – Конвенция). В статье представлено детальное объяснение каждому вопросу перечня и сделан акцент на практическое применения норм предмета Конвенции. Целью статьи является также проведения разграничения между правами, которые возникают с зачисления ценных бумаг на счет и тех, которые имеют сугубо договорную природу, то есть те, которые не входят в предмет Конвенции.

Ключевые слова: право, которое применяется; коллизионные нормы; предмет Конвенции; юридическая природа; счет в ценных бумагах; договорные права и обязанности; зачисление ценных бумаг на счет; списание ценных бумаг; посредник; права на ценные бумаги.

Summary

This article is devoted to the main aspects of the substantive scope of the Convention on the Law Applicable to Certain Rights in Respect of Securities Held with an Intermediary (hereinafter the «Convention») not in the general terms but by a comprehensive list of specific issues to which the Convention law applies. Thus, the Article enumerates all the issues falling within the scope of the Convention and covers the all issues that might have practical significance. We also have to understand from this Article the difference between the rights resulting from a credit of securities to the securities account and those dealing with purely contractual or other purely personal rights that outside the scope of the Convention.

Key words: applicable law, conflict of laws, subject of the Convention, legal nature, securities account, contractual rights and obligations, credit of securities, disposition of securities, intermediary, interest in securities.

Отримано 26.01.2011

О. С. ВАСИЛЕНКО

*Олександра Сергіївна Василенко, аспірант
Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка*

ЕЛЕКТРОННА КОМЕРЦІЯ ЯК НАПРЯМ УНІФІКАЦІЇ В РАМКАХ ЮНСІТРАЛ

Проблема уніфікації правового регулювання міжнародної торгівлі є актуальною в сучасній науці. Відмінності в правовому регулюванні окремих питань міжнародної торгівлі різних держав перешкоджають розвитку міжнародної торгівлі. Усунення таких перешкод сприятиме пошквалюванню розвитку міжнародної торгівлі.

Уніфікацією окремих аспектів міжнародного приватного права займаються такі міжнародні організації, як Гаазька конференція з міжнародного приватного права, Комісія з права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ), Міжнародний інститут уніфікації приватного права (УНІДРУА), Міжнародна організація цивільної авіації (ІКАО), Міжнародна морська організація (ІМО), Міжнародна організація праці (МОП), Конференція ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД) тощо. Створюючи ЮНСІТРАЛ, Генеральна Асамблея ООН розглядала його в якості інструмента, завдяки якому ООН відіграла б активну роль у скороченні чи усуненні таких перешкод. Згідно з наданим їй мандатом, ЮНСІТРАЛ покликана сприяти прогресивному узгодженню та уніфікації права міжнародної торгівлі.

У науковій літературі дослідженням окремих питань уніфікації міжнародної торгівлі присвячено праці таких науковців: А. С. Довгерта, М. М. Богуславського, Л. А. Лунца, Г. К. Матвєєва, О. В. Руденко, В. Попко, С. Теуш, Л. Варшалоїмідзе, А. Л. Маковського, І. О. Хлестової, Н. Г. Швидак, К. Шмітгоффа та інших.

Україна не бере участі у багатьох приватноправових конвенціях, прийнятих в рамках ЮНСІТРАЛ. Ряд прогресивних положень та досвід роботи ЮНСІТРАЛ залишаються поза увагою законодавця. Зважаючи на стрімкий технічний розвиток, інформатизацію суспільства, найцікавішими є дослідження ЮНСІТРАЛ у галузі електронної комерції.

Метою цього дослідження є проведення комплексного аналізу конвенцій ЮНСІТРАЛ, зокрема в галузі електронної комерції, визначення можливості їх застосування в Україні, враховуючи міжнародний досвід та національну специфіку.

Резолюцією ГА ООН 30 січня 1997 р. було прийнято Типовий закон «Про електронну торгівлю», що за-